

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

- XXII Генеральна конференція з мір та ваги 5
- Функционирование системы управления качеством как необходимое условие взаимного признания национальных эталонов 7
Ю.П.Мачехин, О.Е.Малецкая, П.И.Неежмаков, С.Мусил, Е.Кромкова

ЗАГАЛЬНА ТА ЗАКОНОДАВЧА МЕТРОЛОГІЯ

- Тенденции развития метрологической системы в Украине *Г.С.Сидоренко, Б.Ф.Марков* 11
- Обоснования методов статистической обработки результатов измерений в нелинейных динамических системах. Часть I *Ю.П.Мачехин* 15

ВИМІРЮВАННЯ ЧАСУ ТА ЧАСТОТИ

- Методы учета влияния рефракционных ионосферных эффектов второго порядка на результаты GPS-измерений *А.Е.Олейник, А.В.Прокопов* 22

ВИМІРЮВАННЯ ЕЛЕКТРИЧНИХ ТА МАГНІТНИХ ВЕЛИЧИН

- Трехпараметровый метод электромагнитного контроля плоского проводящего изделия (оценка погрешностей измерения) *В.П.Себко, Шади О.Ю.Отман* 25

ВИМІРЮВАННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ ВЕЛИЧИН

- Трёхкоординатные информационно-измерительные системы перемещений и деформаций *В.П.Квасников* 29
- Адаптивные измерительные системы высшей точности на основе двухчастотных лазеров *Н.И.Кравченко, Ю.И.Грабарь, П.И.Неежмаков* 32

ВИМІРЮВАННЯ ПОТОКУ, ВИТРАТ, РІВНЯ, ОБ'ЄМУ РЕЧОВИН ТА ТИСКУ

- Погрешности измерения среднего расхода жидкости в модельных установках гидротурбин *С.Ф.Артюх, В.Б.Большаков, А.Ю.Мезеря* 36

ВИМІРЮВАННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ІОНІЗУЮЧИХ ВИПРОМІНЕНЬ ТА ЯДЕРНИХ КОНСТАНТ

Радиоэкологическое состояние окружающей среды
Харьковской области

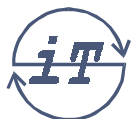
В.И.Витько, Л.И.Гончарова, 40
В.В.Карташев, Г.Д.Коваленко

ВИМІРЮВАННЯ ФІЗИКО-ХІМІЧНОГО СКЛАДУ ТА ВЛАСТИВОСТЕЙ РЕЧОВИН

Розвиток та удосконалення системи забезпечення єдності
вимірювань вмісту компонентів у газових середовищах

М.С.Рожнов, Т.О.Горяньська, 50
В.Г.Козя, О.С.Левбарг

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

Аналіз похибок реляційно-різницевих операторів корекції
сигналів та визначення параметрів систем тестового контролю

С.І.Кондрашов 55

МЕТРОЛОГІЯ У ВІЙСЬКОВІЙ ГАЛУЗІ

Методика определения оптимального расположения метрологических подразделений для силовых структур Украины

В.Н.Чинков, С.С.Войтенко 60

НА ДОПОМОГУ МЕТРОЛОГУ-ПРАКТИКУ

Повірка приладів для визначення жорсткості під час
згинання паперу і картону з використанням контрольних зразків

Г.К.Ленюк 65

ЮВІЛЕЇ

К семидесятилетию В.А.Беликова

69

В.Д.Кукушу – семьдесят пять

70

ІНФОРМАЦІЯ

18-е заседание научно-технической комиссии по метрологии

71

1-е заседание Технического комитета КООМЕТ 1.4 “Расходомерия”

71

4-е заседание Технического комитета КООМЕТ 1.5 “Длина и угол”

72

Перелік засобів вимірювальної техніки, які занесені до Державного
реєстру засобів вимірювальної техніки, допущених до застосування в
Україні на підставі результатів державних випробувань (за станом на
01.12.2003)

72

Перелік статей та інших матеріалів, опублікованих в “Українському
метрологічному журналі” у 2003 році

73

CONTENTS

INTERNATIONAL COOPERATION

- XXII General Conference on Weights and Measures **5**
- Functioning quality management system as the necessary condition for mutual recognition of national measurement standards **7**
Y.P.Machekhin, O.Y.Malets kaya, P.I.Neyezhnikov, S.Musil, E.Kromkova

GENERAL AND LEGISLATIVE METROLOGY

- The tendencies of development of the metrological system in Ukraine **11**
G.S.Sidorenko, B.F.Markov
- Grounding the methods of statistic processing the results of measurements in non-linear dynamic systems. Part I **15**
Y.P.Machekhin

TIME AND FREQUENCY MEASUREMENTS

- Methods of taking into account of the second order ionospheric refractive effects affecting results of GPS measurements **22**
A.Y.Olijnyk, A.V.Prokopov

MEASUREMENTS OF ELECTRIC AND MAGNETIC PARAMETERS

- Three-parameter method of electromagnetic control of flat conducting article (evaluation of the measurement errors) **25**
V.P.Sebko, Shadi O.Yu.Otman

MEASUREMENTS OF GEOMETRICAL VALUES

- Three-coordinate information-measuring systems of displacements and deformations **29**
V.P.Kvasnikov
- Adaptive measurement systems of highest precision of the basis of two-frequency lasers **32**
N.I.Kravchenko, Y.I.Grabar, P.I.Neyezhnikov

MEASUREMENTS OF FLOW, CONSUMPTION, LEVEL, VOLUME OF SUBSTANCES AND PRESSURE

- The errors of the measurement of liquid average flow rate in the model plants of hydraulic turbines **36**
S.F.Artyukh, V.B.Bolshakov, A.Y.Mezerya

IONIZATING RADIATIONS CHARACTERISTICS AND NUCLEAR CONSTANTS MEASUREMENT

- Radiological state of the Kharkiv region environment **40**
V.I.Vitko, L.I.Goncharova, V.V.Kartashov, G.D.Kovalenko

MEASUREMENT OF PHYSICAL & CHEMICAL COMPOSITION AND PROPERTIES OF SUBSTANCES

Development and improvement of the system of measurement unity assurance of components content in gas media

*M.S.Rozhnov, T.O Horyanska,
V.G Kozya, O.S.Levbarg*

50

INFORMATION TECHNOLOGIES AND SYSTEMS

The analysis of the errors of relational-difference operators correcting the signals and determination of parameters of the systems of test control

S.I.Kondrashov

55

METROLOGY IN THE MILITARY FIELD

The methods of determination of the optimum placing of metrological groups for the force structures of Ukraine

V.N.Chinkov, S.S.Voitenko

60

FOR HELP TO A METROLOGIST-PRACTICAL WORKER

Verification of the instruments for determination of hardness at bending paper and cardboard with the use of control specimens

G.K.Lenyuk

65

JUBILEES

To the seventieth anniversary of V.A.Belikov

69

V.D.Kukush is seventy-five

70

INFORMATION

The 18-th session of the scientific & technical commission on metrology

71

The 1-st session of COOMET Technical Committee TC 1.4 "Rangefinding"

71

The 4-th session of COOMET Technical Committee TC 1.5 "Length and Angle"

72

The list of measurement technique means, which are entered the State register and admitted for use in Ukraine on the base of State test results (at 01.12.2003)

72

The list of articles and other materials published in "Ukrainian metrological journal" in 2003

73